

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:
 Pe un an 36 coroane (18 Lei)
 Pe jumătate de an 18 " (9 ")
 Pe un pătrar de an 9 " (4 ")
 Un număr 70 fileri (35 bani)

Manuscrisurile, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărațiune și inserțiuni administrațiunii „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (Județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisurile nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:
 Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 20 cor., până la 200 de cuvinte 25 cor., de aci în sus 30 cor.

Alegerea episcopului nostru confirmată.

După o sedisvacanță de peste jumătate de an, eparhia ort. română a Caransebeșului, își capătă în sfârșit, pe noul ei cap și stăpân.

Din izvor autentic primim informațiunea, că Maiestatea Sa Regele nostru Ferdinand I, a binevoit a întări alegerea de episcop a P. C. Sale părintelui arhimandrit Dr. IOSIF TR. BADESCU, săvârșită în 8/21 Martie a. c. de Sinodul nostru eparhial.

Deie bunul Dumnezeu ca acest act al Maiestății Sale, de o capitală importanță pentru viitorul eparhiei caransebeșene, să fie într'un ceas bun și, de pe urma apostoliei noului episcop, să răsară mult bine pentru biserică și întărirea neamului românesc.

Întru mulți și fericiți ani, Stăpâne!

Partea oficială.

Nr. 2038 B. ex 1920.

Onoratelor Oficii parohiale!

Onoratele Oficii parohiale primesc însărcinarea, ca să publice îndată în s. biserici poporului credincios, dară și altcum să grijească a aduce la cunoștință publică, că tinerii cari doresc se fie primiți în institutul nostru teologic, au să-și înainteze petițiunile lor prin Oficiile protopresbiterale până în 15 August a. c.

Petițiunile au să fie ajustate cu următoarele documente:

1. Estrasul de botez.
2. Toate testimoniile de pe clasele medii absolvate și eventual testimoniul de maturitate.
3. Declarațiunea părinților, că vor suporta speșele reclamate cu întreținerea în institutul teologic.

4. Atestat de moralitate dela Oficiu parohial și dela protopresbiterul tractual.

5. Atestat medical, că petentul e deplin sănătos și fără defect.

Se observează că tinerii, cari își vor înainta petițiunile pentru primirea în institutul nostru teologic sunt îndatorați a se presenta la Consistoriu, când vor fi provocați la aceasta.

Conform hotărârilor din vigoare pot fi primiți tinerii, cari au absolvat opt clase gimnaziale sau reale, cari au eventual și testimoniul de maturitate, apoi fiind lipsă se pot primi și acei, cari au absolvat regulat șase clase gimnaziale sau reale, sau au absolvat patru clase gimnaziale și pedagogia noastră depunând și examenul de calificațiune învățătoarească.

Onoratele Oficii pa să îndrume tinerii din case bune, morali cu purtare bună, ca să îmbrățișeze cariera preoțească și astfel să-și înainteze rugărilor pentru primirea în teologie.

Caransebeș, în 15 Iulie 1920.

Filaret Musta

arhimandrit, vicariu episcopesc.

Nr. 1758 Șc. ex 1920.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de profesor la școala normală gr. or. română din Caransebeș pentru *Matematică și Fizică* ca obiecte principale, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Beneficiile se regulează conform normativului pentru salarizarea corpului didactic pe baza ajutorului primit dela stat.

Competenții pot fi numai români de legea ortodoxă și au să înainteze :

1. Estras de botez.
 2. Atestat de maturitate.
 3. Absolutor dela universitate despre studii pedagogice sau filozofice.
 4. Eventuale atestate de cenzură.
 5. Atestat despre eventuale servicii de până acumi.
- Se observează că alesul profesor este îndatorat să suplinească și alte obiecte de studiu conform dispozițiilor conzistoriale.

Caransebeș din ședința conzistorială școlară, ținută în 25 Iunie (8 Iulie) 1920.

Filaret Musta

arhimandrit, vicariu episcopesc.

Hirotonirea și instalarea mitropolitului nostru

NICOLAE

(Sfârșit)

După această cuvântare, înaltul cler, conzistorul mitropolitan și eparhial, trimișii bisericilor din toate ținuturile și întreagă mulțime au petrecut cu solemnitate pe noul cap al bisericii la reședința sa arhiepiscopescă.

Recepțiunile

La reședința noului mitropolit a avut apoi o recepție sărbătorească, la care nu a lipsit să-și prezinte felicitările, cătră noul ales, nici o corporație și nici o naționalitate.

Din răspunsurile, pe care le dădea cuvântărilor ce-i erau adresate, noul mitropolit ne-a arătat vasta sa cultură, marea și adâncă înțelegere de oameni.

Recepția a avut loc în ordinea următoare :

P. S. S. Ioan I. Papp, episcopul Aradului, asigură de dragoste pe noul ales, în numele sinodului și al conzistoriilor, îi dorește sănătate și spor la muncă pentru regenerarea vieții.

I. P. S. S. mitropolitul N. Bălan răspunde, mulțumind pentru doririle de bine ce i-se fac, spunând : în

na întorc cu gândul în cele mai ascunse cute ale sufletului meu și pășesc la împlinirea lucrului de a face biserica un organ de mântuire a sufletelor și de întărirea neamului și a țării. Vă rog a-mi acorda sprijinul suplinind ce lipsește tineretelor mele.

S. S. *Canonicul Marcu* aduce salutul frătesc al bisericii surori, spunând, că noul ales este o garanție, că cei uniți în cuget și în simțiri, vor fi și mai uniți acum, când sunt stăpâni în casa lor.

I. P. S. S. mitropolitul N. Bălan mulțumește celor veniți tocmai dela Blaj, pentru a-i arăta dragostea. „Transmite-ți fratelui Vasile sărutarea frățească, pentru că toți trebuie să avem ca țință idealul creștinesc și românesc, apropiindu-ne cu iubire de frate“.

Dr. Schulerus, reprezentantul comunității luterane; *Protopopul catolic maghiar*; *Reprezentantul calvin maghiar* și *Reprezentantul evanghelic* urează noului ales spor la muncă și viață lungă.

I. P. S. S. mitropolitul Bălan a răspuns fiecărei delegații în parte, în nemțește și românește, amintind vorba cronicarului care spune, că după lupta dela Șelimer, ostașii au fost îngropați la un loc, fără deosebire de naționalitate, pe toți înfrățându-i glia. De aceea slujitorii altarului trebuie să cultive dragostea, pentru că avem cu toții aceeași patrie, al cărei pământ ne hrănește.

Di general Boieriu vorbește în numele armatei și *di Dr. N. Lupaș* în numele universității din Cluj.

Cuvântarea diui N. Iorga

Di N. Iorga, în numele Academiei Române, a ținut următoarea clasică cuvântare :

Academia Română, care ține minte tot trecutul nostru și află într'ânsul orice se aseamănă cu vremile noastre, sau le-a pregătit și poate să le învețe, ea, păzitoarea amintirilor noastre naționale poate să spue că alegerea I. P. S. Tale ca mitropolit al Românilor ortodocși din părțile ardelene, cea dintâiu făcută supt steagul românesc, răspunde după trecere de peste trei sute de ani la așezarea în vechiul Bălgrad arhiepiscopal și crănesc pentru alții decât noi a smeritului călugăraș Ioan ca Vlădică din mila lui Dumnezeu și din voia pe pământ a lui Mihai Viteazul cuceritorul.

Umile fuseseră începuturile acestei Biserici, la temelii căreia a fost puterea apărută cu sabie ascuțită ținută de mâni treze a Domnilor noștri. Din căsuțe acoperite cu pae în preajma unor lăcașuri de lemn Voivozii Românilor liberi au scos pe înaintașii cei mai depărtați ai I. P. S. Tale pentru a face din ei șefi recunoscuți de Statul străin ai unor Biserici organizate. Când înrâuriri primejdioase au vrut să o ducă spre desnaționalizare prin schimbarea de confesiune, cartea de dincolo de munți i-a ținut în rostul lor cuvenit. Iar Mihai a fost chemat să încheie prin marea lui măsură de înălțare a acestui Sfânt Scaun opera unui șir de înaintași cari aveau în instinct ceia ce să dea Dumnezeu să avem noi în minte.

Un veac întreg Vlădicii din Ardeal, așa arhimitropoliți cum li plăcea să-și zică, au venit la Târgoviște și București, la Suceava și la Iași pentru a-și primi hirotonirea după împărtășirea cu cultura noastră, cu conștiința noastră, cu independența noastră relativă. Înainte de a avea pentru o coroană românească acest pământ, l-am avut pentru acea unitate bisericească, în care se cuprindeau principiile înseși ale unității naționale.

Au venit veacuri grele pentru „legea veche“, de și, trebuie s'o spun și aici, mai ales aici, „legea nouă“ însăși am știut s'o romanisăm, căci noi nu ne temem de „darurile Danailor“. Împotrivirea ei față de prigonire îi

punea în frunte aventurieri dintre aceia pe cari poporul în bunătaea lui cam oarbă, îi ia de multe ori în brațe ca pe niște zei adevarați: un Visarion Serai, un Sofronie din Cioara. Carările spre Sârbi și Muscali erau bătăute de desperarea persecuțiilor. Și iarăși pe cei din Principate s'a sprijinit întâi tradiția ortodoxă ca să se ridice față a intra în robia unui binefăcător de alt neam.

Nu voi putea fi niciodată destul de recunoscător memoriei lui Andreiu Șaguna pe care la orice prilej, ca afirmare națională în formele Bisericii ortodoxe, îl simțim între noi viu printre cei vii. El a creat democrația românească în cadrele organizației religioase, acca democrație reală pe care poporul, chiar dacă n'a creat-o, o întreține prin propriile lui forțe și pentru singurul său folos. Statutul său poate e menținut tocmai pentru a păstra această democrație, mai necesară azi decât oricând, în marea unitate a Bisericii ortodoxe din România întregită. Și în altă calitate am ținut la această păstrare a unui scump patrimoniu și dorințele clerului ardelean ca și ale poporului său au putut fi astfel satisfăcute față de un radicalism îndrăzneț, fiindcă este neînțelegător. Dar azi suntem cu ce ne-a lăsat Șaguna, dincolo de Șaguna, și grija noastră trebuie să fie a nu rămânea în gol sau și mai rău, a nu ne întoarce în urmă.

Cleric tinăr, fiu de preot sătesc, profesor de ueznici săraci, cunoscător al idealelor care au răsărit în generația nouă dincolo de culmile Carpaților, I. P. S. Ta ai marea datorie de a ține această Biserică în curent cu nevoile de vicață ale acestui neam. În vremi de materialism brutal Tara e idealistă, în vremi de formalism trufaș ține-o deschisă oricui, în vremi de urâte desbinări păstrează-o pentru oricare fiu al nației care este și credinciosul ei!

În această clipă înaintea tinerului și vrednicului mitropolit o ridică însași conștiința neamului gata să însemne celece stau să vie. Îți urăm multe pagini de fericită muncă în cartea de aur a poporului românesc deschisă larg înaintea I. P. S. Tale, tânăr urmaș al lui Șaguna, el însuș așa de tânăr la începutul păstoririi lui.

I. P. S. S. *Mitropolitul N. Bălan*, răspunzând dlui N. Iorga și mulțumind Academiei Române pentru partea ce o ia la acest praznic spune: Ma simt fericit că tocmai pe dvoastră V'a ales să-mi aduceți cuvântul ei, pentrucă dvoastră mi-ați arătat biserica în acele „Sate și biserici“.

Di Dr. V. Loichița aduce omagiile și dragostea colegilor și prietinelor sai de institutul teologic, școala normală și liceul „Traian Doda“ din Caransebeș.

Prezintă apoi felicitări *di Popescu Tudor*, în numele Soc. ortodoxe a femeilor române din vechiul Regat; *di Hieșcu*, în numele magistraților și a funcționarilor publici; *di Dörr*, prefectul și *di Goritz*, primarul vorbesc în numele orașului Sibiu; *dna A. Pipos*, în numele Societății femeilor ortodoxe române, filiala Cluj; *dna Calinca Bârseanu*, în numele Societăților de binefacere din Sibiu; *dna Hortense Goga*, în numele Societății Crucea roșie; *di Andrei Bârseanu*, în numele Asociației și a corpului didactic; *colonel dr Preda*, în numele medicilor; *protopopul Stroia*, în numele clerului și poporului din Sibiu; *di Poponea*, în numele meseriașilor și *di Vasile Stan*, în numele seminariilor.

I. P. S. S'a mulțumește fitecăruia în parte pentru frumoasele urări cari i-se aduc.

Cei din urmă cari îl felicită, este familia compusă din părinți, frați, surori, veri și unchi. A fost o scenă în adevăr emoționantă, când noul ales mitropolit se pleacă și sărută mâna umilului preot de sat tatăl său, și își îmbrățișează familia săracă din mijlocul căreia s'a înalțat atât de sus prin munca minței și a sufletului său.

Banchetul

După terminarea recepției, la ora 3^{1/2}, a avut loc în sala „Unicum“ un banchet, la care au luat parte aproape 400 de persoane, printre cari, afara de înalții prelați, sunt de față și dñii: Iuliu Maniu, N. Iorga, etc.

Seria toasturilor o deschide I. P. S. S'a Mitropolitul Primat, care închină pentru M. Sa Regele.

Vorbesc apoi I. P. S. S'a dr N. Bălan, pentru mitropolitul primat; P. S. S'a episcopul I. Papp pentru noul mitropolit; protopopul dr. V. Saftu, pentru armată, căruia îi mulțamește dl general Boeriu; dl V. Bologa, pentru guvern și dl R. Ciorogariu pentru confesiuni.

Se răspunde din partea confesiunilor și dl O. Goga din partea guvernului.

Di N. Iorga aclamat îndelung de comeseii ia cuvântul și descrie în tablouri vii viața preotului de sate, arătând, că meritul personalității noului mitropolit este al părinților și în special al bătrânei mame care a știut să-l păstreze curat.

Conferința dlui N. Iorga

La ora 5 și jumătate dl N. Iorga a ținut în fața unui public foarte numeros în sala „Asociațiunei“, o conferință, tratând despre rolul preotului în viața românească de dincoaci de munți și despre organizația șaguniană a bis. noastre.

Concertul

Seara la orele 8 a avut loc un Concert dat în sala „Urania“ de către „Reuniunea română de muzică din Sibiu“.

Programul foarte bogat a fost executat cu multă precizie.

Pelerinajul la Rășinari

Luni 18/31 Maiu la ora 9 a. m. întregul public vizitator și localnic, având în frunte pe capii bisericii, au făcut un pelerinaj la Rășinari, la mormântul fericitului și adormitului întru Domnul, vrednic de amintirea vecinică a neamului nostru, arhiepiscop și mitropolit Andrei Șaguna.

Aici după săvârșirea serviciului divin, toți arhierii au ținut pe rând cuvântări, preamărind memoria marelui adormit în numele bisericilor lor, iar Di P. P. Negulescu a vorbit în numele guvernului din București.

La sfârșit vizitatorii au fost reținuți la prânz în casele ospitaliere părințești ale poetului nostru O. Goga, originar din Rășinari.

Cu această datorie pioasă împlinită, a luat sfârșit marea serbătoare a bisericii noastre naționale de dincoaci de munți.

Cronicar.

Memoriu

Cătră Secretariatul general al ministerului de 'culte și instrucțiune publică în Cluj.

Prin adresa noastră din 14/28 Februar a. c. Nr. 77 M. V'am fost transpus hotărârea congresuală Nr. 84/920 referitoare la salarizarea funcționarilor bisericești. Consistoarele eparhiale, în lucrările inițiate pentru încadrarea funcționarilor în conformitate cu principiile normative din acest concluz, au întâmpinat greutăți, provenite parte din manceitatea, parte din stilizarea neclară a unor dispozițiuni. Consistorul mitropolitan, ca cel mai înalt for administrativ al bisericii ort. rom. din Ardeal, Bănat și părțile ungurene, ca autorul proiectului de salarizare, s'a simțit în drept și dator chiar a interpreta și întregi dispozițiile dubioase din hotărârea congresuală.

În cele următoare avem onoare a Va transpune concluzul Consistorului mitropolitan luat în ședința din 19 Mai (1 Iunie) a. c., care este următorul:

I. Clasificarea preoțimii.

1. Preoții cu curs teologic sistematic, dar cu pregătire anterioară mai puțin de patru clase liceale, apoi preoții cu pregătire anterioară mai mare de IV clase liceale, dar fără curs teologic sistematic, se încadrează în clasa de salarizare XI, gradația 3 până în cl. VIII. Acești preoți nu primesc adaus special de serviciu.

2. Preoții cu curs teologic sistematic și cu pregătire anterioară de IV inclusive VII cl. liceale se încadrează în cl. XI—VIII, mai primind un adaus de serviciu de 1800 Lei anual.

3. Preoții cu cel puțin VIII clase liceale, — cu, ori fără examen de maturitate, și curs teologic sistematic, precum și preoții cu absolutor de școala normală, cu diplomă învățătoarească și curs teologic sistematic, se încadrează în cl. X—VII primind și un adaus de serviciu în sumă de 2400 Lei anual.

4. Preoții cu teologie sistematică și cu calificățiune academică terminată (licență, doctorat) se încadrează la fel cu profesorii școalelor secundare, adică în cl. IX—VI având a mai primi un adaus de 3600 Lei anual.

5. Protopresbiterii se încadrează întocmai ca parohii după calificățiunea ce posed, iar pentru îndeplinirea agendelor curat protopresbiterale mai primesc o remunerație de 3600 Lei anual.

6. Căpelanii se încadrează după calificățiunea lor, întocmai ca parohii. Venitele din parohii se statoresc pe baza coalclor de fașiune cenzurate de guvernele ungurești la introducerea legii de congruă, sau pe baza fașiunilor nouă, unde sânt făcute, pe care organele statului au dreptul să le supracentureze.

II. Corpul didactic.

1. Învătorii școalelor primare, apoi profesorii școalelor secundare și profesionale, se încadrează la fel cu membrii corpului didactic dela școalele statului.

2. Profesorii seminariilor teologice se încadrează în rând cu profesorii dela academii și în aceeaș clasă cu asesorii consistoriali ordinari, adică în clasa VII—IV, mai primind un adaus de serviciu de 3600 Lei anual.

Funcționarii dela Consistor.

1. Funcționarii administrativi și referenți ajutători se încadrează conform calificățiunii lor după normele de stat.

2. Asesorii Consistoriali titulari (ordinari), referenți ai senatelor se încadrează în cl. VII—IV, mai primind un adaus de serviciu de 3600 Lei anual.

3. Vicarul episcopesc, cu ani de serviciu până la 25, începe cu cl. IV, iar cu serviciu mai îndelungat de 25 ani, se încadrează în cl. III. plus adausul de 3600 Lei anual.

Norme generale.

1. Incadrarea se face începând cu 1 Septembrie 1919. La încadrare se socotesc toți anii îndepliniți în funcțiune bisericească (preot, capelan, învățător etc.)

2. Timpul cât are să steie un funcționar într'o gradație, este fixat cu 3 ani, iar într'o clasă, de regulă, cu 9 ani. După ce însă trecerea unui funcționar dintr'o clasă de salarizare într'alta superioară se face prin decret de promovare din partea autorității bisericești superioare; se poate întâmpla, ca un funcționar să stea într'o clasă și mai mult ca 9 ani.

În gradația ultimă din clasa de pe urma, funcționarul rămâne staționar.

3. Pentru acoperirea banilor de cvartir statul nu acordă ajutoare. În lipsă de casă parohială, comunele bisericești sunt datoare a da preoților locuință corespunzătoare închiriată, sau bani de cvartir într'o sumă, care nu poate fi mai mică ca relutul de cvartir statorit pe seama învățătorilor dela școalele primare.

Domnule Ministru, — La statorirea normelor de salarizare a funcționarilor bisericești ne-am orientat după principiile fundamentale depuse în ordonanța fostului Consiliu Dirigent Nr. 20,300.919, punând pe funcționarii bisericești într'un paralelism cu membrii corpului didactic, cu cari sunt mai apropiați atât prin chemarea, cât și prin calificățiunea lor. Într'un timp, când funcționarii lor de sfat, de orice categorie li s'au îmbunătățit lefurile și li s'a făcut posibilă câștigarea unor articole de prima necesitate, ca alimente și îmbrăcăminte, ținem, că este o datorie elementară, dar imperativă a statului de a sări și în ajutorul funcționarilor bisericești. Ar fi să cădem în repetiții învechite, dacă și cu această ocazie am arăta mai pe larg rolul important, pe care l-a avut biserica ortodoxă română și slujitorii ei în lupta inegală purtată în trecut cu dușmanii neamului românesc.

Tot atât de important este rolul bisericii ca factor educativ, în prezent și viitor, având în interesul consolidării statului să desăvârșască opera de regenerare morală religioasă a cetățenilor din România întregită. În fața curentelor destructive anticreștine și antinaționale nu putem opune decât falanga preoților bine pregătiți, apostoli convinși, cari ferțiți de mizeriile traiului de azi pe mâne, să poată desvolta o activitate intensă și rodnică în mijlocul poporului dela sate. Îmblânzirea spiritelor înrăite, sălășluirea păcei și dragostei între frați, restabilirea armoniei sociale nu pot izvoră însă decât dintr'o cugetare și dintr'o viață cu adevărat creștinească.

Preoțiunea noastră dela sate este foarte nemulțumită din pricina neajunsurilor, cu care are să lupte. Dotațiunea preoțimii ortodoxe române și azi se aseamnează după legea de congruă a guvernelor ungurești, — ce-i drept în sumă dublă, — dar socotind pe lângă scumpetea enormă de acuma și dispozițiile mai mult decât maștere ale legii de congruă, putem zice, că dotația pe care o primește azi un preot, e deadreptul jig-nitoare. Din acest motiv cei mai bine pregătiți părăsesc biserica, căutându-și alte slujbe, care să le asigure existența lor și a familiilor lor, iar de recrutarea unei succrescențe nouă, în astfel de împrejurări nici vorbă nu poate fi. Astăzi avem 352 parohii vacante în mitropolie și ne îngrozim de spectrul pustirii morale, ce se va întinde în turma credincioșilor ramași fără păstor. Avem deci datorința să asigurăm traiul cinstit al celor de azi și să creiăm perspectiva unei existențe cinstitute pe seama preoțimii în viitor.

Va rugăm deci, să stăruim pentru aprobarea principiară a normelor de salarizare fixate în concluzul, ce vi-l trimitem, și despre aceasta a ne încunoștința cât mai îngrabă, pentru liniștirea spiritelor și pentru a putea iniția lucrarea de încadrare faptică a funcționarilor bisericești pe întreaga linie.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului mitropolitan, ținută în 19 Mai (1 Iunie) 1920.

Dr. Nicolae Bălan m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Lazar Triteanu m. p.
secretar mitropolitan prov.

Despărțirea P. O. D. Protopresbiter

IOAN PEPA

dela credincioșii săi din tractul protopresbiteral Buziaș.

Ales protopresbiter al tractului Mehadia, a sosit vremea ca Prea On. D. Protopresbiter Ioan Pepa să ne întindă mâna de rămas bun, noaua celor din tractul protopresbiteral al Buziașului, ogorul pe care l'a destelenit nainte de aceasta cu 20 ani și pe care în acest lung timp de activitate pastorală l'a muncit cu zel deosebit. Aici voiesc numai să fixez o manifestare spontană a preoției și credincioșilor din acest tract cu ocaziunea despărțirii, căci a înșira faptele acelor 20 ani de activitate prodigioasă, ar însemna istoria unui genunche de om, într-o vreme când această națiune română a pornit hotărâtă pe calea, carea a condus la zilele de mărire și fericire ale vieții noastre de astăzi. Atunci când în aceste părți aluatul plămădit cu drojdia suferințelor de martiriu ale marilor noștrii înaintemergători cu gândul la o fericire națională ca cea de astăzi, atunci dar când acel aluat a rămas aici fără stăpân, au sosit brațele tinere și vâjnoase ale corpului robust care cu îndrăzneala caracteristică s'a apucat de lucru, a frământat aluatul, a vegheat asupra lui cu ochii vulturului. Așa și-a aflat ținutul acesta partea întregitoare a sufletului său, și unită voința cu socoteala, din nimica sau puținul ce era nainte de aceasta cu 20 ani, au creat starea de azi a protopopiatului Buziaș, una dintre cele mai înfloritoare. Ca exemplu ajungă amintirea stării din Buziaș, unde atunci s'a primit în casa bisericeii 1 fl.— cr..., iar azi un mărgăritar de biserică, școală, avere, suflete înțelegătoare, cinste.

La orele 9 a. m. o deputațiune a preoților cercetează locuința Prea On. Domn Protopresbiter invitându-l la rugăciunea de mulțămire celebrată în bisericuța strălucitoare din Buziaș. Corul din Racovița, care nainte de aceasta cu 20 ani prin cântarea părinților, au salutat cu cântare veselă venirea Prea On. Domn Protopresbiter în mijlocul lor, a alergat azi ca să-și aducă cântarea de recunoștință. O detunătură cutremură zidurile bisericii, corul intonează strigarea îngerească „Sfânt, Sfânt, Sfânt...” Toți ascultă cu un fior „bine este cuvântat cel ce vine...”

După împlinirea rugăciunii de mulțumită, marea mulțime neavând alt loc încăpător, în curtea bisericii se fac recepțiunile. Mai întâiu preoțimea tractului își prezintă omagiile de recunoștință, mulțumită aceluia, care i-a fost părinte bun, sfătuitor, dar și dojenitor unde a trebuit. Comuna bisericească rom. cat. din loc se închină și ea înaintea aceluia, care a știut

să se facă iubit și respectat și de fi ei. Mulțumeste învățătorimea gr. or. rom. a tractului, celui ce a știut să fie aparatorul oropsitului dascăl român din trecut. Se prezintă omagiile întregii plase a Buziașului, bărbatului, care între împrejurările grele și măștere ale trecutului a făcut mai domoală și tolerantă politica administrației apuse pe vecie. Reprezentanta, antistia comunală, comitetul parohial prin glasurile țărănilor, sătenilor luminați, cari în recunoștința lor se închină și conducătorului vechiu. Turma își întinde brațele spre păstorul cel bun. Respectuos se închină și steagul coriștilor din Racovița înaintea aceluia, care totdeauna a purtat cu cinste tricolorul inimii sale în bine și în rău. Plutonul de veterani în mândrul nostru port bănățanesc, cu cămeși strălucitoare cu inima nevinovată, dă o salvă, iar corul intonează imnul regal. Masa e încununată de un frumos număr de prieteni, cunoscuți și închinători. Sunt peste 50 persoane. Măreția serbării noastre este potențată și prin prezența Dilor colonel Ion Solomon cu Doamna și Dl maior Budean cu Doamna, ai comisiei de recrutare în Buziaș. Cât de frumos s'au unit azi elementele corpului românesc. Biserica binecuvântătoare, școala învățătoare, armata apărătoare, administrația carea consolidează și țărâtimea lucrătoare ca și acasă la ea, pe holda strămoșească, totdeauna cu cântecul pe buze. Și ce frumoasă e bunînțelegere! Se ridică figura impunătoare a serbătoritului. Privește în stânga, privește în dreapta, ca și când ar cere ascultare, răsună apoi baritonul întru preamăria aceluia, cari au creat zilele noastre, România de azi, cu chinurile sufletului și jertfa trupului lor preamărit în recunoștința noastră.

În fruntea acelor cete de apărători de sate și moși de atunci a stat El, Domnul, în fruntea acestei oști eliberatoare de azi a stat iarăș El, cel dintâi soldat al țării și pământului românesc: M. Sa Regele nostru Ferdinand I. Traiască Regele și toți vitejii lui, strigă asistența, „Traiască Regele“, cântă corul. Ochii tuturor caută ceva... „Eroi am fost, croi...” intonează muzica, încheind cu un apel la inimile Românilor de pretutindenii prin marșul „Pe-al nostru steag e scris...” Dacă o parte a Românisului a fost în stare să-și jertfească sângele și să-și aducă viața ca prinos pe altarul națiunii, și dacă celelalte părți ale aceluiaș neam român, au putut avea credința în țaria puterii neamului și au trăit de veacuri cu sfânta nădejde întrupată acum, aceasta are a-se mulțumi bisericii și școlii românești, acelor slujitori, cari s'au ridicat până la numirea de preoți și mari dascăli ai neamului românesc. Întru sănătatea acestor doi factori ai vieții noastre se închină paharele. Așa a înțeles Dl colonel Ion Solomon se însemneze

prezentul nostru... Și, fiindcă în lume toate se conduc, ajunse și la mașinaria vieții noastre de stat român conducătorul, mașinistul, omul administrației adevărate și curate. Dar fie el, mașinistul, oricât de bun, dacă sărăcia îi fură oleiul cu care se ung atâtea roțițe, mașina cea mare nu se poate mișca. Și mașinaria vieții noastre, administrația noastră, ca să meargă bine are trebuința de un fel de oleiu, și acest oleiu este activitatea preotului și învățătorului român. Din primipretore Valer Boleanțu, acest mașinist cu inimă aleasă, voința tare și suflet curat, apelează la activitatea sprijinitoare a preotului și învățătorului, oleiul atât de necesar. Sprijin reciproc, ca să consolidăm temelia viitorului.

În frunte se leagănă pe aripi ușoare de suflare mândrul nostru tricolor. Coriștii cântă, cântă marșuri, petrecem serbătoritul spre casă. Și se mai cântă și acasă. Între lacrimi sincere își iau rămas bun și dela Doamna serbătoritului, dela aceea, carea a știut afla sfatul bun, vorba alinătoare pentru fiecare inimă după a sa trebuință. Falnica femeie română s'a preamărit întru strănepoata ei, Prea On. noastră Doamnă, carea a fost tuturor mama binevoitoare.

Ca un ecou al emoțiilor de Sâmbătă, Duminică sub seara, pe aripi de taină s'a apropiat adevăratul învățător român Din Petru Bulgea cu sufletele sale, școlarii săi, de casa Prea On. Domn Protopresbiter. O cântare plâpândă ieșită din atâtea piepturi nevinovate, întrerupe bunădispoziție a unei mici și sincere societăți. Deschidem ușa, sunt ei, școlarii... Și țaraș tresalta inima, și mai tare, mai puternic, se scutură în pieptul fiecăruia simțul de despărțire. Lacrimi curg, satul se adună, părinții școlarilor plâng și lacrămează lumea toată. Au venit și ei, cei peste cari abea acum câțiva ani: „Ți-ai pus mâna curățitoare spre ai face fiii bisericii și creștinii neamului“ cum zice glasul tremurator al Dnui învățător. Se închină și ei, și ei au voit să verse lacrimi la această despărțire, au ars de dorul unei sărutări dela mama lor și „Doamna noastră“ cum s'au obișnuit să-i zică. Va răsună pururea în inima lor glasul părintelui, prin care i-ai îndemnat și pe ei ca și pe părinții lor la iubire de neam, lege și moșie... Fii binecuvântat în toată calea vieții Tale Prea On. Domnule...

Gândul meu repetează rar și apăsător cuvintele din carte: „Cunosc pe ale mele și mă cunosc de ale mele...“

Cor:

Cuvântul de adio

al P. O. D. IOAN PEPA către tractul protopresbiterat al Buziașului, în fruntea căruia a stat 20 de ani:

Onoraților Frați în Hristos, iubiților Învățători, iubiților Credincioși din tractul de Dumnezeu scutit al Buziașului!

Înainte 20 de ani am primit conducerea protopresbiteratului nostru al Buziașului în calitate de protopresbiter și venind în mijlocul D-Voastre am fost primit cu sinceritate și căldura inimii D-Voastre. Am lucrat în cadrul organismului nostru constituțional bisericesc fiind totdeauna sprijinit de D-Voastre, am avut totdeauna cele mai bune intențiuni, căci dorința mea era să lucrăm împreună în bunăînțelegere pentru prosperarea intereselor noastre bisericești și școlare și în consecință pentru întărirea bisericii noastre din protopresbiterat.

Acum a sosit însă timpul despărțirii noastre, timpul despărțirii mele din mijlocul D-Voastre.

Sinodul protopresbiterat al Mehadiei m'a ales, iară Venerabilul Consistoriu m'a numit protopresbiter al tractului Mehadiei. Legături intime au susținut între mine și acel protopresbiterat, după ce locul nașterii mele aparține aceluia protopresbiterat și timp îndelungat am păstorit parohia centrală, comuna bisericească Mehadia.

Accasta înprejurare justifică hotărârea mea ca să competez la postul de protopresbiter al Mehadiei, iar acum ca să ocup acel post, dând ascultare încrederii clerului și poporului din protopresbiteratul Mehadiei și astfel să mă depărtez din mijlocul D-Voastre, să părăsesc terenul activității mele de până acum, protopresbiteratul Buziașului, unde am petrecut timp de 20 de ani, o parte însemnată și cea mai plăcută a vieții mele, încununat de Frații Voastre, Onorați Părinți, iubiți Învățători și de D-Voastre, iubiți Credincioși.

Dacă privesc în trecut, ochiul meu sufletește se luminează de bucuria sufletească, carea mă împresoară, căci el vede conlucrarea noastră armonioasă în interesul bineprinceput al bisericii și neamului nostru în diferite împrejurări și bune și mai anevoioasă. Și aceasta mă face, ca să simțesc astăzi regrete și înduioșare sinceră pentru despărțire.

Da, sunt mulțumitor pentru sprijinul și dragostea Fraților Voastre, Iubiți Frați în Hristos și pentru încrederea și ascultarea D-Voastre iubiților Credincioși și sunt înduioșat în momentul despărțirii și aceasta mă face, ca să Vă adresez eu aceste șire ale mele de rămas bun. Nu puteam să mă îndepărtez, fără a Vă zice vr'un cuvânt, fără a mă adresa aceluia, cari au fost concrezuți conducerei

mele ca protopresbiter și pe cari din suflet i-am iubit. Iubiților Frați în Hristos și iubit Popor credincios! Avem unic tesaur neprețuit: biserica și neamul nostru, zic unic, pentru că biserica și neamul nostru a format și formează o unitate nedespărțită. Acest tesaur neprețuit avem să-l păstrăm și apărăm cu toate forțele noastre.

Și această păstrare și apărare va fi cu atât mai ușoară, cu cât va fi mai mare încrederea reciprocă, dragostea frățească și iubirea față de biserică și față de neamul nostru românesc.

Vă recomand și Vă rog, ca să fiți și în viitor însuflețiți de aceasta încredere reciprocă, bazată pe dragostea frățească și iubirea față de biserică și neamul nostru, întru mărirea lui Dumnezeu, căci numai astfel ne vom asigura existența și viitorul nostru, prosperarea și fericirea noastră.

Acestea recomandându-se acum la despărțire și mulțumindu-Vă pentru sprijinul dat, Vă mai rog să mă țineți în bună amintire și să mi păstrați și pentru viitor dragostea D-Voastre. Iară lui Dumnezeu, cu umilință mă rog, ca dragostea frățească să se întărească și sporească între DVoastre, ca să Vă binecuvânteze, iubiți Frați în Hristos și iubiților Credincioși, să reverse darurile sale cele bogate asupra tractului nostru protopresbiteral Buziaș.

Al tuturor

Buziaș la ziua Înălțării Domnului din 1920.

de bine voitor

Ioan Pepa

protopresbiter.

Ș T I R I

Ziua onomastică a M. Sale Reginei noastre

Maria a fost serbată Miercuri în 4 August st. n. cu o deosebită solemnitate în orașul nostru. La ora 10 din zi s'a ținut serviciu divin în toate bisericile din localitate. În catedrala noastră serviciul divin l-a oficiat P. C. Sa arhimandritul Dr. Iosif Tr. Badescu încunjurat de numeroasă asistență. După serviciul divin, Dl colonel Guha vorbește camarazilor săi despre importanța zilei ce se serbează, și primește apoi în piața mare defilarea trupelor în sunetul fanfarei militare a reg. 96. Toate edificiile publice și multe particulare erau pavozate cu mândrul nostru tricolor.

A murit academicianul Teodor V. Stefanelli.

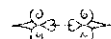
Ziarele din Bucovina, ni vestesc moartea unui fruntaș al vieții neamului nostru din mândra țară a celor mai frumoase amintiri din gloriosul trecut al voevozilor moldoveni. Este *Teodor V. Stefanelli*, de numele căruia se leagă o bună parte din istoria culturală și literară a bucovinenilor în cei din urmă 50 de ani. Prietin al lui Eminescu, Teodor V. Stefanelli ni-a dat luminoase pa-

gini de amintiri despre viața marelui poet. Prin hărnicia și talentul său a ajuns magistrat superior în ierarhia justiției austriece de pe vremuri. Dar ce l-a făcut vestit sunt cercetarile sale istorice cu privire la republica ocolului Câmpulungului moldovenesc, ca și colecția sa de documente câmpulungene. Academia Română în vederea acestor lucrări, îl alege la anul 1911 ca membru ordinar în secția istorică. A murit și și odihnește truda vieții sale în Falticeni, dincolo de orașelul său natal străvechiul Siret, de unde își adusese ca tovarășă a vieții sale atât de laborioase pe fiica unui erou căzut în războiul de independență. Teodor V. Stefanelli a fost totdeauna la postul său de onoare atât în timpurile tulburi ale ocupării austriece cât și în vremurile grele de prăbiegie ale prietinelor săi mai tineri bucovineni, bucurându-se împreună cu ei de izbânda finală a cauzei neamului său, pentru care cu dragă inimă a muncit și a suferit. Odihnească în pace!

Pentru nefericiții din Anina. Prefectura județului Caraș-Severin a deschis o colecție în favorul celor nenorociți prin explozia din Anina. Listele de colecție s'au distribuit comunelor prin primpretorii plasei. Rugăm pe toți cetitorii noștri să contribuie fiecare după putință cu obolul lor la ameliorarea stării materiale ale familiilor celor nenorociți. Colecția se încheie la 1 Septembrie 1920. Darurile se pot trimite și deadreptul la prefectura județului Caraș-Severin din Lugoj. Redacția noastră dăruiește pentru acest scop 50 coroane.

Retragerea coroanelor. Operațiunea preschimbării coroanelor, rublelor și biletelor Băncii Generale, se începe azi, în 8 August a. c. Operațiunea se va face astfel: Verificarea stocurilor de coroane, ruble și bilete ale Băncii Generale ce vor fi retrase din circulațiune ca și schimbul acestora în lei se va face, în vechiul regat la Banca Națională. În noile teritorii, operațiunile de preschimbare vor fi efectuate de către direcțiunile financiare respective administrațiile financiare. Tot timpul cât va dura operațiunea retragerii și preschimbării, guvernul a luat serioase măsuri pentru ca să nu pătrundă în țară, prin contrabandă nici un fel de monedă streină din cele ce urmează a fi preschimbate. În același timp, pentru evitarea speculei se va face un triaj serios cu prilejul verificării stocurilor și se va cere justificarea provenienței lor în mâinile celor ce le dețin. Ministerul de finanțe a trimis de pe acum instrucțiuni speciale la Cluj, Cernăuți și Chișinău unde s'a ținut de altfel și conferințe cu organele respective de execuțiune. În ce privește cursul de schimb nu s'a luat nici o hotărâre. Acest curs va fi stabilit numai după ce se va cunoaște situațiunea reală a stocurilor. Data exactă a preschimbării va fi adusă la timp, la cunoștința publicului.

Audiențe la prefect. Din parte competentă ni se comunică, că zilele de primire în audiență la prefectul județului Caraș-Severin sunt **numai Marți și Vineri** dela ora 11--1 și, că, în alte zile nu primește pe nimeni.

CONCURSE.

Nr. 1764 Șc. ex 1920.

Pentru conferirea unui stipendiu de 300 coroane pe anul școlar 1920-1921, din „*Fundațiunea episcopului Nicolae Popoa*” se publică concurs cu termen de 15.28 August 1920.

La acest stipendiu pot reflecta studenți români ortodocși, talentați săraci cu purtare morală bună având întâietatea consăngenei de ambele sexe ai repositului episcop, adevă unătorii fraților și surorilor sale, apoi elevii, cari cercetează înstit. pedag. diecezan din Caransebeș.

Cererile de concurs sunt a se adresa Conzistorului diecezan gr. ort. român din loc fiind ajustate cu următoarele documente alăturate în originals'au o copie autentică.

1. Estras de botez provăzută cu adevărta din partea preotului local competent, că concurrentul și acum aparține bisericii gr. ort. române din metropolia noastră și că are purtare morală corespunzătoare.

2. Atestat de sărăcie dela antistea comunală, vîdmat și de preotul local deapre starea materială și socială a concurrentului și a părinților săi și în fine

3. Testimoniu de pe anul școlar 1919/20.

Petițiunile întrate după termen nu se vor lua în considerare.

Caransebeș din ședința conzistorială școlară ținută în 25 Iunie (8 Iulie) 1920.

Filaret Musta

arhimandrit, vicariu episcopesc.

Pe baza decisului Venerabilului Conzistoriu diecezan dđto 9 Maiu a. c. Nr. 1221 B. ex 1920 se escrie concurs pentru ocuparea postului de *paroh* în parohia de clasa III din din comuna **Bichigi**, protopresbiteratul Făgetului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt :

1. Una sesiune parohială constătătoare din 32 jugere pământ arător și fânaș.

2. Stola uzitată.

3. Un intravilan de 800 stăngeni □.

Doritorii de a ocupa acest post să-și subștearnă-rugările instruate conform normelor din vigoare, adrese comitet. paroh. P. O. oficiu protopresb. în Făget.

Concurenții sunt poftiți a se prezenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică, cu prealabila încunoștințare a protopresb, tractual, dar nu în ziua alegerii.

Bichigi din ședința comitetului parohial ort. rom. ținută la 21 Iunie st. v. 1920.

• **Alexandru Iclozan** m. p. **Trifon Udrescu** m. p.
președ. com. paroh. not com paroh.

În conț. cu mine: *Seb. Olariu* protopresbiter tractual.

Nr. 1868 1920.

2-3

Acest concurs se publică cu adausul, că birul parohial fiind o competița legală protească; avându-se în vedere decisul conzistorial dđto 3 Martie și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 1553 redicat și la valoare de conclud. sinodal, cu concludul Nr. prof. 22 ex 1914, al sinodului eparhial, credincioșii sunt obligați și la prestarea acestui bir parohial.

Caransebeș din ședința conzistorială ținută în 9 Iulie 1920.

Filaret Musta

arhimandrit, vicariu episcopesc.

Pentru ocuparea definitivă a postului de *învățător* la școala confesională gr. ort. română din **Obad** protopresbiteratul Ciacovei, devenit vacant prin abdicere, se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. Salar în bani gata 672 coroane.

2. Eventuale gradațiuni se asigură din ajutorul de stat ce se va cere.

3. Penttu lemne 150 cor.

4. Pentru scripturistică 20 cor.

5. Pentru adunarea generală și conferința învățătorească 50 cor.

6. Locuința liberă cu grădină de legume în estenziunea de $\frac{3}{4}$ jugăr.

7. Dela înmormântări unde va fi poftit 2 cor.

8. De încălzirea salei de învățământ îngrijește comuna bisericască.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școlară în cântările bisericesti, a purta scripturistica comitetului și sinodului parohial și a compune socoile bisericești și a cultului.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta petițiunile instruate conform normelor din vigoare adresate comitetului parohial din Obad, Prea On. Oficiu protopresbiterat în Ciacova.

Totodată recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual.

Dintre recurenți vor fi preferiți cari vor putea conduce corul vocal deja înființat.

Obad din ședința comitetului parohial ținută în 5 Martie 1919.

1-3

George Ionescu

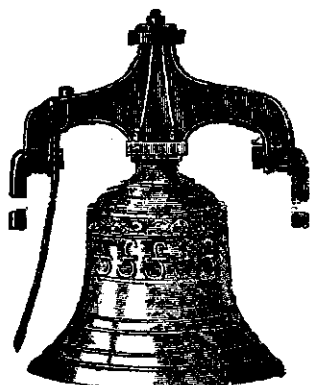
președ. com. par.

Achim Cercel

not. com. par.

În conțelegere cu mine:

Din încredințarea protopresb. tract.: *Nic. Chicomban* paroh.

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,

turnătorie de clopote

și fabrică de scaune de fier pentru clopote

Timișoara-Fabric.

29-52

Calculări de preț se trimit gratuit.